

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Περιεχόμενο Ερώτησης

Δίνετε λέξεις στα Αρχαία Ελληνικά και ζητάτε από τους/τις μαθητές/τριες να γράψουν παράγωγες λέξεις στα Νέα Ελληνικά. Να γράψετε δύο (2) στόχους που εξυπηρετεί μια τέτοιου είδους άσκηση.

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Περιεχόμενο Ερώτησης

Διδάξατε στους/στις μαθητές/τριές σας τον Β΄ Όρο Σύγκρισης. Στη γραπτή άσκηση που κάνατε δώσατε την ακόλουθη πρόταση για μεταφορά στα αρχαία ελληνικά: **Η Σπάρτη ήταν πιο ισχυρή από την Πλάταια.** Πήρατε τις ακόλουθες απαντήσεις:

(α) Σπάρτη ἦν ἰσχυροτέρα ἢ ἡ Πλάταια.

(β) Σπάρτη ἦν ἰσχυροτέρα τῆ Πλαταία.

(γ) Σπάρτη ἦν ἰσχυροτέρα τῆς Πλαταίας.

(δ) Σπάρτη ἦν ἰσχυροτέρα ἢ τῆς Πλαταίας.

1. Να κυκλώσετε τις λανθασμένες απαντήσεις των μαθητών/τριών σας.
2. Να εξηγήσετε γιατί είναι λανθασμένες.
3. Ποιες δύο (2) διδακτικές δραστηριότητες θα χρησιμοποιήσετε, για να εμπεδώσουν οι μαθητές/τριες καλύτερα το φαινόμενο;

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Περιεχόμενο Ερώτησης

Σκοπεύετε να διδάξετε στους/στις μαθητές/τριες της Α΄ Γυμνασίου τον σχηματισμό και τη σημασία της δοτικής πτώσης.

(α) Να αναφέρετε δύο (2) προαπαιτούμενες γνώσεις που θα πρέπει να κατέχουν οι μαθητές/τριες.

(β) Να αναφέρετε δύο (2) βασικές γνώσεις που θα πρέπει να κατέχουν οι μαθητές/τριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος.

(γ) Να προτείνετε μία επιπρόσθετη δραστηριότητα που θα μπορούσατε να δώσετε στους/στις πιο έτοιμους/ες μαθητές/τριες.

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Περιεχόμενο Ερώτησης

[1.4.8] Ἀλκιβιάδης δὲ βουλόμενος μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἀποπλεῖν οἴκαδε, ἀνήχθη εὐθύς ἐπὶ Σάμου· ἐκεῖθεν δὲ λαβὼν τῶν νεῶν εἴκοσιν ἔπλευσε τῆς Καρίας εἰς τὸν Κεραμικὸν κόλπον. [1.4.9] ἐκεῖθεν δὲ συλλέξας ἑκατὸν τάλαντα ἦκεν εἰς τὴν Σάμον. Θρασύβουλος δὲ σὺν τριάκοντα ναυσὶν ἐπὶ Θράκης ὤχετο, ἐκεῖ δὲ τὰ τε ἄλλα χωρία τὰ πρὸς Λακεδαιμονίους μεθεστηκότα κατεστρέψατο καὶ Θάσον, ἔχουσαν κακῶς ὑπὸ τε τῶν πολέμων καὶ στάσεων καὶ λιμοῦ.

Ξενοφῶντος Ἑλληνικά 1.4.8-9

Οἱ μαθητές/τριές σας εἶχαν ὡς ἀσκηση γιὰ τὸ σπῆτι τὴ μεταγραφὴ τοῦ πιο πάνω κειμένου σε νοηματικὲς ἐνότητες (κατὰ κῶλα γραφῆ) καὶ τὴ μετάφρασή του. Παρατηρήσατε τὰ πιο κάτω μεταφραστικὰ λάθη:

(α) ἐπὶ Θράκης= **εναντίον τῆς Θράκης**

(β) ὑπὸ τε τῶν πολέμων καὶ στάσεων καὶ λιμοῦ. = καὶ ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ ἀπὸ τὶς ἐπαναστάσεις καὶ **ἀπὸ τὴν ἀρρώστια**

(i) Πού οφείλονται τὰ λάθη τῶν μαθητῶν/τριῶν (α) καὶ (β);

(ii) Να προτείνετε ἀπὸ **μία** θεραπευτικὴ ἐργασία γιὰ καθένα ἀπὸ τὰ λάθη.

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Περιεχόμενο Ερώτησης

Στο πλαίσιο του μαθήματος της αρχαίας ελληνικής θεματογραφίας στην Γ' Λυκείου:

- (α) Καλείστε να μεταγράψετε το παρακάτω κείμενο σε νοηματικές ενότητες (κατὰ κῶλα γραφή).

[1.4.8] Ἀλκιβιάδης δὲ βουλόμενος μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἀποπλεῖν οἴκαδε, ἀνήχθη εὐθύς ἐπὶ Σάμου· ἐκεῖθεν δὲ λαβῶν τῶν νεῶν εἴκοσιν ἔπλευσε τῆς Καρίας εἰς τὸν Κεραμικὸν κόλπον. [1.4.9] ἐκεῖθεν δὲ συλλέξας ἑκατὸν τάλαντα ἦκεν εἰς τὴν Σάμον. Θρασύβουλος δὲ σὺν τριάκοντα ναυσὶν ἐπὶ Θράκης ὤχετο, ἐκεῖ δὲ τὰ τε ἄλλα χωρία τὰ πρὸς Λακεδαιμονίους μεθεστηκότα κατεστρέψατο καὶ Θάσον, ἔχουσαν κακῶς ὑπόπε τῶν πολέμων καὶ στάσεων καὶ λιμοῦ.

(β) Σε άσκηση για το σπίτι ζητήσατε από τους/τις μαθητές/τριές σας να μετασχηματίσουν τις μετοχές του υπογραμμισμένου κειμένου στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις. Κατά τη διόρθωση, εντοπίσατε τις εξής λανθασμένες απαντήσεις:

1. βουλόμενος - ὅτε ἐβούλετο
2. λαβῶν- ἵνα λάβῃ

Πού ἐγκείται το λάθος των μαθητῶν/τριῶν σε κάθε περίπτωση (1 και 2);

(γ) Ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις των Νέων Ελληνικῶν θα επιλέγατε, προκειμένου να τους βοηθήσετε να κατανοήσουν καλύτερα τις δύο περιπτώσεις του αρχαιοελληνικού κειμένου; Να καταγράψετε στον πίνακα που ακολουθεί τις προτάσεις που θα επιλέγατε για καθεμιά από τις δύο περιπτώσεις.

	Επιλογή πρότασης
βουλόμενος	
λαβών	

- i. Θέλοντας να τον πιστέψουν παρουσίασε τα τεκμήρια που είχε.
- ii. Φεύγοντας από εκεί, έπεσαν σε ενέδρα.
- iii. Φτάνοντας ο Οδυσσέας στην πατρίδα του, συνάντησε τον πατέρα του Λαέρτη.
- iv. Κατέχοντας όλη αυτή την έκταση, θεωρούνταν πλούσιοι στο χωριό.
- v. Στερημένος από τα πιο βασικά αγαθά, βίωσε μεγάλη δυστυχία.

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 6 Περιεχόμενο Ερώτησης

Δίνετε σε μαθητές Β΄ Λυκείου Κατεύθυνσης το απόσπασμα από το έργο του Λυσία *Επιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς* 2.47.

ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτὴν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες, βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἔλεγχον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἐτέρων, καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς <τοὺς> βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὑπὸ πάντων ἠξιώθησαν, καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν, ἠγεμόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος.

Με τη διδασκαλία του κειμένου επιδιώκετε να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες τον εγκωμιαστικό χαρακτήρα ενός επιταφίου λόγου. Για να γίνει αυτό ευκολότερα κατανοητό, θέλετε να καθοδηγήσετε τους μαθητές σας στην κατανόηση της σημασίας του ρητορικού σχήματος της υπερβολής.

1) Να **αντιγράψετε** τρεις (3) λέξεις/φράσεις του κειμένου, τις οποίες θα μπορούσατε να αξιοποιήσετε, για να διδάξετε το ρητορικό σχήμα της υπερβολής και να **αιτιολογήσετε** τις επιλογές σας. Οι φράσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις τέσσερις (4) λέξεις η καθεμιά.

2) Ο ρήτορας επέλεξε να χρησιμοποιήσει αυτές τις λέξεις/φράσεις, γιατί:

α) Έχουν απόλυτο χαρακτήρα και δεν αφήνουν κανένα περιθώριο αμφισβήτησης.

β) Είναι υπερβολές και επομένως δεν ισχύουν.

γ) Έχουν πληροφοριακό χαρακτήρα και απευθύνονται στη λογική των ακροατών.

δ) Έχουν πληροφοριακό χαρακτήρα και απευθύνονται στο συναίσθημα των ακροατών.

Να κυκλώσετε τη σωστή απάντηση.

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Περιεχόμενο Ερώτησης

Οιδίπους Τύραννος, Γ' Επεισόδιο, στ. 1252-1262

ΙΟΚ. Γυναίκα, δε θα πεταχτείς αμέσως
την είδηση να πεις στον κύριό σου;
Ω χρησμοί των θεών, πού λοιπόν είστε;
Τον άντρα αυτόν ο Οιδίπους τρέμοντας
μήπως σκοτώσει, ζούσε εξορισμένος
τόσον καιρό· και τώρα εκείνος πάει
έτσι απ' την τύχη, ουδ' απ' αυτού το χέρι.

ΟΙΔ. Γυναίκ' αγαπημένη μου, Ιοκάστη,
γιατί έστειλες να με καλέσεις έξω;

ΙΟΚ. Άκουε αυτόν τον άνθρωπο και κοίτα
πού οι άγιοι του θεού χρησμοί τελειώνουν.

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας της τραγωδίας Σοφοκλέους *Οιδίπους Τύραννος* στη Β' τάξη Λυκείου, θα εμβαθύνετε στην έννοια της *ύβρεως*.

(α) Να αναφέρετε τρεις (3) προαπαιτούμενες γνώσεις που θα πρέπει να κατέχουν οι μαθητές/τριες.

(β) Να αναφέρετε δύο (2) βασικές γνώσεις διδασκαλίας που θα πρέπει να κατέχουν οι μαθητές/τριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος.

(γ) Με ποια άλλα μαθήματα του αναλυτικού θα μπορούσατε να διασυνδέσετε την έννοια της *ύβρεως*;

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Περιεχόμενο Ερώτησης

Ζητείτε από τους /τις μαθητές/τριες να μεταφέρουν στα Αρχαία Ελληνικά την πιο κάτω πρόταση:

Λέγει ότι ο Σωκράτης είναι σοφός.

Έχετε πάρει τις πιο κάτω απαντήσεις.

(α) Λέγει τὸν Σωκράτη σοφὸν εἶναι.

(β) Λέγει ὅτι Σωκράτης σοφός ἐστι.

(γ) Λέγει τὸν Σωκράτη σοφὸν ὄντα.

1. Διαπιστώνετε ότι ομάδα μαθητών έδωσε λανθασμένη απάντηση. Ποια είναι η λανθασμένη απάντηση στις παραπάνω τρεις απαντήσεις και πού οφείλεται το λάθος;

2. Να εισηγηθείτε δύο (2) διδακτικές δραστηριότητες, έτσι ώστε να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες το λάθος και να εμπεδώσουν το συντακτικό φαινόμενο.

-----ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ -----

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Περιεχόμενο Ερώτησης

- α) Να μεταγράψετε το πιο κάτω κείμενο στις νοηματικές ενότητές του.
- β) Να δώσετε πλαγιότιτλους στην κάθε νοηματική ενότητα.
- γ) Να αποδώσετε στα Νέα Ελληνικά το πιο κάτω άγνωστο κείμενο:

[1.4.8] Ἀλκιβιάδης δὲ βουλόμενος μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἀπο-
πλεῖν οἴκαδε, ἀνήχθη εὐθὺς ἐπὶ Σάμου· ἐκεῖθεν δὲ λαβὼν
τῶν νεῶν εἴκοσιν ἔπλευσε τῆς Καρίας εἰς τὸν Κεραμικὸν
κόλπον. [1.4.9] ἐκεῖθεν δὲ συλλέξας ἑκατὸν τάλαντα ἤκεν εἰς τὴν
Σάμον. Θρασύβουλος δὲ σὺν τριάκοντα ναυσὶν ἐπὶ Θράκης
ῥάχετο, ἐκεῖ δὲ τὰ τε ἄλλα χωρία τὰ πρὸς Λακεδαιμονίους
μεθεστηκότα κατεστρέψατο καὶ Θάσον, ἔχουσιν κακῶς ὑπὸ
τε τῶν πολέμων καὶ στάσεων καὶ λιμοῦ.

----- ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ -----